OOST POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 34 ZEVENDE JAARGANG. **1859**

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor	Soerabaya. . . .	ƒ 7.50
„ „ „	Java.	„ 9.—
„ „ „	Buitenbezittingen. .	„ 10.—
„ „ „	Nederland. . . .	„ 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 28 APRIL.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel.

HET OORDEEL IN DEN VREEMDE OVER DE NEDERLANDSCHE KOLONIALE POLITIEK.

(*Vervolg.*)

Doch waarom, moet men vragen, concurreren dan vreemde scheepvaart en handel in Java zelven niet met de Handelmaatschappij? Dit was en is geheel onmogelijk, zoolang de Regering het monopolie van het grootste deel der koloniale producten zich voorbehoudt, en den planters lage prijzen naar haar goeddunken oplegt, waardoor zij zich voor de maritieme opofferingen schadeloos stelt. De producten, die door het monopolie aan de concurrentie afgestaan worden, zijn van mindere waarde, gedeeltelijk zelfs uitschot, en duurder dan de door de Handelmaatschappij naar Nederland uitgevoerd wordende waren. Daarbij moeten de vreemde schepen, die niet door de Handelmaatschappij bevracht worden, dikwijls maanden lang op eene lading wachten. Het contract der Handelmaatschappij, hetwelk den 31 December 1849 geëindigd zou zijn, is even voor de proclamatie der vrije scheepvaart voor 25 jaren met al zijne privilegiën vernieuwd geworden; derhalve heeft de regering voor weder een vierde gedeelte eener eeuw het monopolie van het consigneren der Indische regeringsproducten, het transport der troepen tusschen de koloniën en het moederland, de uitbetaling der pensioenen enz. der maatschappij formeel gewaarborgd. Deze waarborg, niet eens in de oorspronkelijke statuten der maatschappij te vinden, heeft zelfs een nieuw artikel (60) noodig gemaakt: „Het bestuur der Handelmaatschappij is gemagtigd, in kwaliteit van agent der regering, zoowel in het moederland als Indië, tractaten te sluiten, met het doel om waren te koopen, te verkoopen en te vervoeren, en tevens tot alle operatiën, welke in den werkkring der maatschappij vallen kunnen."

De zoo voor 25 jaren op nieuw gemonopoliseerde Indische scheepvaart, is nu ook het eenige, welks instandhouding wezentlijk in het belang der Nederlandsche marine is. Het principe der wet ten gunste der nationale vlag is, door eene reeks van handelsverdragen tot werkeloosheid toe ontzenuwd en verzwakt; de begunstiging moet zelfs daar, waar bescherming van dringende noodzakelijkheid ware, met de meest gevaarlijke concurrenten gedeeld worden, zooals met de Pruissische, Engelsche, Noord-Amerikaansche, Zweedsche, Noorweegsche, Fransche schepen enz.; de Nederlandsche vlag ziet zich in de gewigtigste takken van den zeehandel, bijv. in dien met Engeland, Rusland, Frankrijk en Pruissen van alle voorregten beroofd. En inderdaad, terwijl in den Javaanschen handel de Nederlandsche vlag bijna alleen in aanmerking komt, speelt zij in het verkeer van Nederland met Engeland, Noord-Amerika, en zelfs met Frankrijk, eene zeer ondergeschikte rol. Haar aandeel in den invoer bedroeg:

	1840	1845	1848
In Frankrijk	27%	41%	40%
„ Engeland	22 „	27 „	20 „
„ Noord Amerika	5 „	6 „	10 „

Hieruit kan het besluit getrokken worden, dat de overdrevene voordeelen der gemonopoliseerde Oostindische vaart zeer nadeelig werken op den bloei der overige takken van den Nederlandschen handel, vooral met Amerika. Naar haar eigen berigt van den 9den December 1846 heeft de Handelmaatschappij in minder dan 20 jaren eene som van 121 millioen aan vracht betaald, en daarvan bestond, in vergelijking met de Britsche en Hanzeatische vrachtgelden, veel meer dan de helft uit middellijke premiën aan Nederlandsche reeders. Thans nog schijnt de Nederlandsche koopman alles van Java te hopen, en laat zijn schip dikwijls liever alle 12 maanden des jaars ongebruikt op Oostindische vracht wachten, dan het eens met eene andere reis te beproeven. Men schuwt iedere concurrentie van vreemden in den handel op de koloniën, in plaats dat men er op uit is, den eigenen vrijen handel te vergrooten. Zelfs met Brazilië is de handel tot op nul teruggevoerd; en aan de westkust van Amerika even als in de Stille Zuidzee schijnt de Nederlandsche vlag nog slechts uit oude overleveringen bekend te zijn. Dit komt alles van den monopoliegeest, die zich op nieuw van den kolonialen handel meester gemaakt, diens eersten kunstmatigen bloei begunstigd, vervolgens echter weder verlamd heeft. Dat is nu de keerzijde van alle beschermende maatregelen der regering, waaruit zij zelve voordeelen trekt, zoodat die maatregelen, hoe weldadig ook in den beginne, spoedig hun doel overschrijden, ontaarden en door hunnen stremmenden invloed nadeelig werken. Daarom moet het geheele volkshuishoudelijke beschermingstelsel, voor het eene verderende schrede doet, met een streng en onbevooroordeeld oog beproefd worden, opdat het niet nadeelig op de natuurlijke ontwikkeling der natie drukke. Trots de gewigtige overzeesche bezittingen zijn de Nederlandsche kooplieden buiten de maatschappij slechts neringdoenden van den tweeden rang; zij blijven handelscommissarissen, die van het gouvernement en diens factotum afhankelijk zijn. Eene hoogere, vrije werkzaamheid kan het land slechts uit eenen veelomvattenden eigenen handel geboren worden, dien kooplieden en reeders, zonder monopolie, voor eigene rekening drijven.

Overigens is het monopolie der koloniën meer in het eenzijdig belang der schatkist en rijken als in dat der middel- en armenklassen geweest. De onschatbare weldaden bewezen door de nieuwe opkomst van den kolonialen handel gingen voor het grootste deel des lands verloren; bij den gemeenen man vertoonde zich gebrek aan arbeid, bij de hoogere klassen een vuil jagen naar ambten en posten. Dit gaf aanleiding, dat men ook na de afscheiding van België, onder geheel andere omstandigheden, in het beschermingstelsel een steun voor de nijverheid zocht en een middel om den arbeider werk te verschaffen. Van de differentiaaltollen afgezien, beijverde zich in 't bijzonder weder de Handelmaatschappij, door directe geldelijke ondersteuning en dergelijke begunstigingen, kunstmatig fabrieken in Noord-Nederland te voorschijn te roepen. Het fabriekaat des moederlands is voor de concurrentie der vreemde industrie en koloniën door

EENE KLEINE VERGISSING!

Onlangs las men in zeker provinciaal blaadje — of het een binnen dan wel een buitenlandsch blad was wordt niet vermeld, en dat doet er ook zoo veel niet toe — de volgende verschrikkelijke gebeurtenis:

„Gisteren had er in de stad X. een droevig en ijzingwekkend ongeval plaats. Zekere jonge dame, eenige dochter eener hoogstaanzienlijke en schatrijke familie, had buiten weten harer ouders eene liefdesbetrekking aangeknoopt, met een tweeden luitenant van het aldaar in garnizoen liggend regement kavallerie. Aanvankelijk ging alles naar wensch; doch weldra kwam de jonge dame op het vermoeden, dat haar minnaar haar ontrouw was, dat hij eene andere beminde boven haar. Deze hare vermoedens gingen eindelijk in zekerheid over, tot dat zij op zekeren dag, van wanhoop en ijverzucht buiten zich zelve, in het bijzijn van haren trouweloozen minnaar, en nadat zij dezen zijne trouweloosheid in de hartstogtelijkste bewoordingen verweten had, door een helaas! maar al te juist gerigt pistoolschot een einde aan haar leven maakte. Men stelle zich den schrik, de ontsteltenis, de radeloosheid voor van den luitenant en van de huisgenooten, die in allerijl op het hooren van het schot kwamen toegesneld; maar te laat! Badende in haar bloed lag de ongelukkige te zieltogen, en eenige oogenblikken later was zij een lijk."

Eenige dagen daarna meldde hetzelfde blad het volgende: „Wij achten ons gelukkig, onze lezers te kunnen mededeelen dat de treurige gebeurtenis waarvan het berigt voorkomt in een onzer vorige nummers, zich eenigzins anders heeft toegedragen dan wij gemeld hadden. Het bewuste onheil heeft namelijk niet te X. plaats gehad, maar te Y. De bedoelde persoon was niet eene jonge dame, eenige dochter eener hoogstaanzienlijke en schatrijke familie maar een rijknecht, in dienst bij haar papa, en derde zoon, van een schoenmakersgezin bestaande uit vier zoons en drie dochters. Hij was wel verliefd, maar niet in 't geheim, en het voorwerp zijner liefde was de kamenier der dochter van zijn. Heer Hij heeft zich eigenlijk niet zoo zeer voor den kop geschoten, dan wel *gedreigd* dit te zullen doen, zoo hij namelijk gewaar werd dat zijne beminde hem ontrouw werd. Er *zou* wel een *schot gevallen zijn*, maar de haan van het geweer, dat met los kruid geladen was, waarmede een der staljongens de musschen in de kersenboom wilde verschrikken, ketste. Uitgenomen deze weinige geringe onnaauwkeurigheden was ons eerste berigt, van den zooveelste, volkomen juist."

CRIMINELE PROCESSEN TEGEN DIEREN.

In het jaar 1266 werd te Fontenay aux Roses, op bevel van den magistraat, een varken levend verbrand, omdat het een kind had verslonden. In het jaar 1386 sprak de regter van Falaise een vonnis uit, dat een varken, hetwelk zich aan een kind vergrepen had, door het in het aangezigt of aan den arm te kwetsen, zou gestraft worden met het afkappen van een der pooten en van kop. Deze strafoefening werd voltrokken op het plein voor het raadhuis en kwam de stad te staan op 10 sous 6 deniers; alvorens het schuldige dier de straf te doen ondergaan, had men het namelijk kleederen aangetrokken. Even zoo werd in het jaar 1389 te Dyon, op regterlijk bevel, een paard ter dood gebragt, omdat het zijn berijder het leven had doen verliezen. Overigens treft men van het zonderling gebruik om dieren te regt te stellen, nog sporen aan in latere tijden. Gaspard Bailly te Chambéry gaf in het jaar 1668 een werk uit, dat uitsluitend over dergelijke processen handelde, waarin de vormen die bij de aanklagt, de verdediging en de uitspraak van het vonnis werden in achtgenomen, zeer uitvoerig beschreven zijn. Chasseneur, president van het Parlement in Provence, behandelt in een regtsgeleerd werk, dat in 1531 werd uitgegeven de vraag: of men dieren voor de regterlijke vierschaar kan doen verschijnen, welke vraag hij bevestigend beantwoordt. Als voorbeeld voert hij een uitvoerig proces aan tegen de meikevers in Beaune, en meerdere regtsgedingen van dien aard, o. a. de geregterlijke vervolging der slakken te Autin in het jaar 1487 en te Lyon in 1500, zoo ook het proces tegen de ratten te Autin in 1488. Inderdaad viel Chasseneur zelf de eer te beurt als verdediger van laatstgenoemde beschuldigde dieren op te treden. Nadat de beschuldigden gedagvaard waren, welke dagvaarding met in achtneming van al de gebruikelijke en vereischte formaliteiten geschiedde drong hij er herhaalde malen op aan, om de zaak voor eenigen tijd uit te stellen. In de eerste plaats beweerde hij dat eene enkele dagvaarding als niet voldoende te beschouwen was, daar zijne clienten heinde en ver in verschillende dorpen en gehuchten in den omtrek verspreid waren. Derhalve stond het hof hem eene tweede dagvaarding toe, die in elke gemeente in 't openbaar werd voorgelezen. Toen de tijd tot het uitstel toegestaan verstreken was, beweerde de advokaat dat de ratten zich onmogelijk ter bestemder plaats konden begeven, daar op het gerucht van dit proces hunne aartsvijanden, de katten, van alle kanten waren toegesneld, en nu in alle hoeken en gaten voor hen op de loer lagen. Toen hij eindelijk geene uitvlugten meer te verzinnen wist, deed hij een beroep op de menschlievendheid — juister had hij in dit geval gezegd *dierlievendheid* — en billijkheid der regters.

Het Parijsche Parlement was in dit opzigt niet veel

een streng volgehouden differentiaaltol van 100% gewaarborgd, terwijl het zelf slechts 12% van de waarde, vreemde boomwollen- linnenwaren enz. daarentegen 23% of nog hoogere regten betalen. Deze overdrevene bescherming blijft zich ook tot den tegenwoordigen tijd uitstrekken, in weerwil dat zij in den grond overvloedig schijnt, daar der Handelmaatschappij in Art. 62 van hare nieuwe statuten de zeer uitgebreide verpligting opgelegd is: voor alles zich van de inlandsche producten en nijverheidsvoortbrengselen te bedienen. Daardoor alleen is het voornaamste deel van den invoer op Java der Nederlandsche industrie gewaarborgd, vooral in betrekking tot de voordeelen, welke de maatschappij uit de haar vergemakkelijkte remises van Java trekt. Dat alles kon echter tegen de nadeelen van het klein bestek der Nederlandsche markt, der hooge dagloonen en ongeoefendheid der arbeiders niet opwegen. De invoer van Britsche waren in de Nederlandsche koloniën, zoowel op wettige als sluikwegen, nam hand over hand toe, en de Nederlandsche fabrieken, voor zoo ver zij niet van nature aan het land verbonden zijn, zullen slechts zoolang blijven bestaan als de koloniale privilegiën duren. Terwijl zich inderdaad menig etablissement in boomwol, linnen, katoen, reeds als onhoudbaar vertoont, bloeijen voortdurend Nederlands visscherij, scheepsbouw (die zich voor korten tijd ook over stoombooten, verbonden met groote stoombootfabrieken, uitgestrekt heeft), scheepvaart, veeteelt enz. Op de ontwikkeling dezer onafhankelijke bronnen van welvaart en den eigenen handel komt het voor alles aan!

(*Wordt vervolgd.*)

Berigt voor Zeevarenden.

De commissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat door den kapitein-luitenant-ter-zee J. van Maurik, commandant van Z. M. brik *Haai*, in de nabijheid P. Rondo, een rif is ontdekt, met eene diepte van 2¼ vadem bij laag water in de peiling:

Zuidelijkst zigtbaar land van Gallat in den Zuidelijksten hoek van het bewesten en nabij gelegene grootste der twee eilanden . . . . N. 57½° W.
Westhoek Dumpo . . . . . N. 28½° W.
Oosthoek „ . . . . . N. 13½° W.

Hetzelve is niet door verkleuring te onderscheiden en ligt op ¾ à 1 kabbellengte van P. Rondo of Dumpo.

Straat Dumpo van om den Noord langs P. Dampo binnen loopende, is het zaak niet om de West te sturen alvorens de eilanden, bewesten den Zuidelijksten zigtbaren hoek van P. Gallat, goed zigtbaar zijn.

Door den luitenant-ter-zee 1ste klasse P. W. Stort, werden ter Westkust van Sumatra, de volgende reven ontdekt.

Een rif met ongeveer 3 vadem diepte in de peiling:

P. Lacotta W. N. W. $\frac{W.}{Z.}$ W.
Zandbank boven water W. t. Z.
Zuidhoek P. Mandalar Z. O. t. O. $\frac{W.}{Z.}$ O.
Noordhoek „ O. Z. O. ¾ O.

Tusschen P. Doea en Mandalar werden ontdekt:

Een rif met 4¾ vadem met eene uitgestrektheid van 4 à 5 kabellengte, liggende op 980 16′ 30″ O. L. en 10 28′ 25″ N. B:

Een zandbank liggende op 980 17′ 50″ O. L. en 10 27′ N. B:

Een branding liggende op 980 17′ 40″ O. L. en 10 29′ 20″ N. B. Terwijl volgens opgaaf van den loods nog een groot koraal rif moet gelegen zijn tusschen evengemelde eilanden, zich uitstrekkende tot op ongeveer 1 mijl afstand van P. Mandalar.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Couranten* van 16 en 20 April 1859 no. 31 en 32, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Samarang, van wijlen den hofmeester van het koopvaardijschip *Elizabeth*, kapt. Harms, H. W. C. Michaelis, den gegaageerden wachtmeester Bernardus Hermers, de gegageerde soldaten Henrich Borrman, Cornelis van Schapen Battum, den chinees Hoo Kongkien, de chinesche vrouw Tjiam Sioenio, huisvrouw van den chinees Liem Tikhoaij, de javaansche vrouw Wariedja weduwe van den arabier Sech Oemar bin Awal en den Maleijer Mohamat Saleh bin Abdola.

Door de weeskamer te Soerabaya, van wijlen Louise Charlotte Meijer, weduwe van Serwas Hettaria, en den gepensioneerden opziener van den waterstaat, August Wilhelm Reifert.

Door de erfgenamen te Batavia, van wijlen den heer J. Tromp.

Door den testamentairen executeur en erfgenaam G. D. Domingus Jr., te Batavia, van wijlen Mevr. L. A. Siahijlatu, wed. van den heer A. Michiels.

Door de wees- en boedelkamer te Samarang, van wijlen den geëmploijeerde bij den waterstaat Hendrik de Wit, den matroos Julius Fleeschman en den gepensioneerden soldaat F. Elsen.

Door de agenten der Soerabayasche weeskamer te Sumanap, van Sech Achmat bin Alie Baharmie.

Door de executeuren te Tagal, van wijlen den chinees Liem Kielien.

Door de commissarissen te Willem I, van wijlen den 1sten luit. der infanterie W. H. van Wielik Schelfhout.

Door den executeur te Pasoeroean, Tan Tjoe Tak, van wijlen den chinees Ong Ho Nio.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand	Mei	op den	2den	en 19den.
„ „ „	Junij	„ „	2den	„ 19den.
„ „ „	Julij	„ „	2den	„ 20den.
„ „ „	Augustus	„ „	3den	„ 18den.
„ „ „	September	„ „	2den	„ 18den.
„ „ „	October	„ „	3den	„ 19den.
„ „ „	November	„ „	2den	„ 18den.
„ „ „	December	„ „	3den	„ 19den.

des namidags te vier ure.

BEKENDMAKING.

De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag den 17den Mei aanstaande, des morgens ten 10 ure, ten zijnen kantore zal worden uitbesteed de levering van rijst en olie, in de onderscheidene districten van het eiland *Banka* benoodigd, van den 1sten October 1859 tot ultimo September 1860 voor zooveel betreft het tweede perceel of *Oost Banka*, en zulks op de voorwaarden vermeld in de advertentie van den Direkteur der Produkten en Civile magazijnen, dd. 4 April 1859, opgenomen in de *Javasche Courant* van den 13den daaraanvolgende No. 30.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd.*
23 *April* 1859. (488) VAN DER WIJCK,

De ondergeteekende maakt bekend dat de **passen voor laadbooten** en **visschers-vaartuigen**, bedoeld bij Art. 1. alinea 3 van het Reglement op de zeebrieven en jaarpassen (Staatsblad 1858 No. 134.) ten policie-kantore zijn te bekomen.

SOERABAYA, *De Assistent Resident voor de policie,*
26 *April* 1859. (498) E. DIBBETS.

De ondergeteekende maakt bekend dat het **policie-kantoor** is verplaatst naar het huis in de *Boomstraat*, laatst bewoond door den Heer P. KERVEL.

De Assistent Resident voor de policie,
(497) E. DIBBETS.

SCHUTTERIJ VAN SOURABAYA

Gedurende de maand April *geene Exercitie.*

Den 10den Mei *Inspectie* op de Passeerbaan om half vijf ure des namiddags.

De volgende Exercitiedagen zullen nader worden bekend gemaakt. (492)

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 29sten April 1859.

Voor het pakhuis van het agentschap der Factorij van de N. H. Maatsch ppij aan de Kalimaas.

Op Zaturdag den 30sten April 1859.

Bij den pachter der pandjeshuizen in de Maleische kamp.

Op Maandag den 2den Mei 1859.

Voor de woning van den heer A. Jansen op het Rustenburger pad.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, R. L. SEKET, geboren *Siau.*

SOERABAYA,
21 *April* 1859. (483)

Bevallen van eene *DOCHTER*, E. F. HALEWIJN, *Linnenschmidt van Loffelt.*

KEDONG (BODJONEGORO),
23 *April* 1859. (494)

Bevallen van een *ZOON*, J. A. BANGERT, *Mekern.*

SOERABAYA, 28 *April* 1859. (506)

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, vrouwe J. F. VAN DE POLL, *de Koste.*

SOERABAYA, 28 *April* 1859. (570)

Voorspoedig bevallen van eenen *ZOON*, S. MARTHERUS, geliefde echtgenoote van.

BEZOEKIE, C. W. H. BEHOUDEN.
26 *April* 1859. (519)

STERFGEVALLEN.

In den nacht van den 26sten, omstreeks 2 uren, overleed na een smartelijk lijden van 16 dagen, mijn geliefde echtgenoot de Heer G. R. CURTIS.

R. T. CURTIS.
Stavers.

Dienende deze als algemeene kennisgave.

SOERABAYA, 27 *April* 1859. (504)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 29sten dezer.

Voor de pakhuizen van **de factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij** aan de *Kaliemaas*, van:

EENE PARTIJ MIN OF MEER BESCHADIGDE RUWE DRILLINGS.

VOORTS

tot sluiting van facturen van:

DIVERSE LIJNWADEN, ROOD-LAKEN, ZIJDEN GOEDEREN enz., enz.

SOERABAYA, 20 *April* 1859. (463)

verstandiger dan dat van Provence. Zoo werd in het jaar 1604 door dit regterlijk kollegie een ezel tot de galg veroordeeld. Dergelijke voorbeelden van regtspleging tegen dieren zijn er in menigte aan te voeren, en het verdient opgemerkt te worden dat, terwijl de regterlijke corporatien zich met deze zonderlinge regtsplegingen bezig hielden, de wetgevers het tot een ernstig punt van overweging maakten, om daarvoor een afzonderlijk wetboek zamen te stellen.

UIT HET LEVEN VAN EEN DICHTER.

In het begin der vorige eeuw leefde te Parijs de dichter May. Niettegenstaande de onvermoeide vlijt en de onuitputtelijke verbeeldingskracht waarmede hij begaafd was, zoodanig zelfs dat hij een dertigtal tooneelstukken, zoowel tragische als komische geschreven had, mogt het dezen dichter nooit gelukken, een enkel dier stukken ten tooneele te zien voeren. Daarentegen viel hem eene andere eer te beurt. De tooneeldirecteur Legrand namelijk bragt hem zelf met al zijne eigenaardigheden en hebbelijkheden op de planken in zijn blijspel, de Koning der (Schlaraffenkönig) straatslijpers. Doch naauwelijks was de acteur die den dichter May voorstellen moest, opgetreden, of het publiek herkende hem terstond aan de in het oog loopende sterk gepoederde pruik, waardoor May bij jong en oud bekend stond. Niet weinig verstoord dat men hem in de oogen van het publiek in een bespottelijk daglicht had gesteld diende May eene aanklagt in bij de politie tegen den tooneeldirecteur, doch wegens gebrek aan de noodige bewijzen dat hier werkelijk beleediging had plaats gehad of bedoeld was geweest, werd aan die aanklagt geen gevolg gegeven. Nu had hij de zaak geheel en al bedorven en la Thorillière, de acteur die in het bewuste stuk als May optrad, voerde de spotternij tot het uiterste. Op zekeren dag zocht hij May bij hem aan huis op, nam den schijn aan als of hij den ongelukkigen poëet troosten wilde om hetgeen hem wedervaren was, geraakte met hem in een vertrouwelijk gesprek, en ging met hem, kwasi om de zaak af te drinken, in een koffijhuis, waar hij onzen held zooveel Champagne deed naar binnen slaan, dat hij, smoordronken onder tafel liggen bleef. Nu liet la Thorillière hem te bed brengen en trok hem zijne kleederen uit, die hij, na zich zelven insgelijks ontkleed te hebben, zelf aantrok. Juist werd dien avond de Koning der Straatslijpers andermaal opgevoerd en daar nu la Thorillière volmaakt gekleed als May, ja zelfs met dezelfde kleederen die hij dagelijks droeg, in zijne rol optrad strekte de ongelukkige dichter meer dan ooit ten spot van het publiek, dat zijn pleizier op de luidruchtigste en ondubbelzinnigste wijze te kennen gaf.

Er was een tijd dat May een vermogen bezat van 100.000 francs. Ongelukkig viel hem eens het denkbeeld in, te proberen hoe of iemand het had die 20,000 francs 's jaars had te verteren, zoodat hij binnen vijf jaren zijn vermogen tot op den laatsten duit opmaakte, doch toen ook de verkregene ondervinding van 20,000 fr. 's jaars te verteren, duur betalen moest. Eenige acteurs ontfermden zich over hem en bragten jaarlijks honderd thalers voor hem bijeen, waarvan hij maandelijks 28 francs ontving. Even gemakkelijk als hij zich vroeger in zeer weelderige levenswijze had weten te schikken, verdroeg hij ook nu welgemoed en met de onwrikbaarste standvastigheid de nijpenste armoede. In den strengen winter van 1709 kwam hij even dun gekleed als of het een smoorheete dag in het midden van den zomer was, een zijner kennissen tegen, die hem, niet weinig verwonderd, vroeg hoe hij onder zulk een strenge vorst en zoo ligt gekleed weerstand kon bieden tegen de koude. „Ik bied er ook geen weerstand tegen" was het antwoord, „ik doe alleen maar mijn best het uit te houden."

Het weinige dat hij misschien nog bezitten mogt, verkwistte hij in de wijnhuizen. De Hertog van Vendôme spijsde hem aan zijne tafel, stak hem van tijd tot tijd in een nieuw pak kleeren, doch gaf nooit meer te drinken dan een bepaalde hoeveelheid om hem in zijne onmatigheid geen voette geven. Op zekeren dag gaf hij hem een fraaije nieuwe pruik, en drukte hem daarbij wel op het gemoed die pruik een weinig te menageren en niet onder allerlei weer en wind op te zetten. Eenige dagen later, onder een hevige regenbui, bezocht hem de dichter weder en prijkte met het nieuwe hoofdsieraad. Een weinig geraakt vroeg hem de Hertog: „waarom hebt ge de oude pruik niet opgezet." — „Die heb ik verkocht," was het antwoord. „Verkocht? en dat waarom? — Omdat ik de nieuwe liever niet wilde verkoopen."

Niet lang daarna stierf May op een bos stroo, nadat hij zijn laatste eigendom, de nieuwe pruik, het cadeau van den Hertog, verkwanseld had.

Redactie.

Op de vendutie van *Dingsdag den 3den Mei a. s.* zal bij

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Verkocht worden: Fraaije Spiegels van verschillende dimensiën, 3 Kisten Slendangs, 4 balen blaauwe Drills, Gebatikte-Zakdoeken, Hoofddoeken, Kains, Broekenstof, Hoeden, Chitzen, Ginghans, Doerias, Koerassie, Jaconets, Witgoed, Deur- en Kastsloten, Zaagvijlen, Bijtels, Weegschalen, Suiker in zakken, Aarde- en Glaswerk, Meubelen, Hanglampen, Fraaije Schilderijen, Europesche Metselsteenen, IJzeren Pompen, Goudwerken, Juwelen enz. (514)

VENDUTIE

Op den 4den Mei 1859

voor de Waterfabriek,

DOOR

J. A. A. NICOLAI & CO.

VAN

ROOD en GEEL KOPEREN BOUTEN.
MARINE METAAL.
IJZERWERK en BOUT IJZER. (505)
GANGSPIL Compleet en
HOUTWERKEN.

VOORTS:

Van eene afgekeurde **Watertjompreng** als ook een **Jangolan, zeilen, touwwerk,** enz., enz. enz.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Op Dingsdag den 10den Mei a. s.

Ten huize van den Heer J. J. MODDERMAN te *Kapoetran*, van:

MEUBELAIRE GOEDEREN en hetgene te voorschijn zal worden gebragt. (518)

Op Dingsdag den 10den Mei aanstaande zal, ten kantore van **B. J. van Eck & Co**, bij inschrijving worden verkocht:

Het tabaks gewas B. N. en B. zijnde 556 pakken uit den oogst van 1858.

Van af den 5den Mei zullen de monsters ten gemelden kantore ter inzage gereed liggen, terwijl de inschrijvingsbilletten 's middags ten 12 ure geopend zullen worden. (495)

LANDRAAD.

VERKOOP VAN EEN STUK GROND TE PETOENDJOENGAN.

Op eenen nader te bepalen dag.

Eigenares SI BENG; verpand bij den heer A. C. GUNSCH.

Nadere informatien bij (486)

SOERABAYA, *Den Griffier*
22 April 1859. J. HAGEMAN J. C. Z.

VENDUTIE.

Op eenen nader te bepalen dag

VOOR

Rekening van belanghebbenden

DOOR

L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

Van EEN STUK GROND; verders TWEE HUIZEN en EENIGE MEUBELAIRE GOEDEREN.

Inmiddels nadere informatien te bekomen in de toko van bovengenoemde firma. (489)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA,

Gezagvoerder W. VOGEL.

Vertrekt *Maandag den 2den Mei* naar BATAVIA via SAMARANG.

Adres bij

(499) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOT KRATON.

Zaturdag 30 *April*, 's morgens zeven uren naar PASOEROEAN. (502)

VERTREK VAN SCHEPEN.

De snelzeilende schoener *COQUETTE*, Kapitein J. VAN ZALINGEN, vertrekt in den loop der volgende week naar BATAVIA via SAMARANG.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij

(521) MAJOR MATZEN & CO.

LET WEL!

Op nader te bepalen dag in de maand Mei zullen te *Passaroean* in publieke vendutie te koop worden aangeboden;

Vier hecht gebouwde met cement gemetzelde pakhuizen.

3 ieder lang 225 en breed 32 Rijnl. voeten
1 lang 140 en „ 39 „ „

staande aan de groote rivier, met een ledig daarbij behoorend **Erf** achter dezelve van p. m. 100 voeten.

(479) W. L. VERSTEEGH & CO. in liq.

Iemand, gedurende tien jaren als **Opzigter** en **Suikerkoker** op eene Suikerfabriek werkzaam geweest zijnde, en door onvoorziene omstandigheden, thans zonder betrekking zijnde, wenschte als zoodanig weder in betrekking te komen.

Adres Lett. N. bij de Uitgevers dezes. (507)

VERLOREN

EEN WIT MANILLA HONDJE, luisterende naar den naam van FLORA, zijnde teef.

De eerlijke vinder wordt verzocht dit hondje, *tegen belooning* in het MARINE HOTEL terug te bezorgen.

(496)

---

f 6000.—

IN LEEN te bekomen tegen soliede borgtogt.

Te bevragen, bij

(520) F. G. REIJNHART.

CONSERVATIE DER OOGEN.

Naauwkeurig geslepen glazen tot behoud en versterking van het gezigt, alsmede **Loupen, Leesglazen** en **Thermometers** te bekomen bij

J. HETZ.

wonende thans aan den *Gris-seeschen weg*, het 3de huis.

(485)

EEN HUIS in de *Gatottan.*

Te bevragen bij

(500) J. F. POLACK.

EEN HUIS, te bevragen bij den kapitein CAMAUER. (516)

WISSELS OP AMSTERDAM.

(503) Bij HILL BROEKMAN & CO.

WISSELS OP LONDEN,

(501) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

DE STURLER & FAGNOTTI.

HEBBEN ONTVANGEN

Echte PERSISCHE WIJN.
„ ROSE WATER.
BOMBAIJ-UIJEN in mandjes.
ARROWROOT.
CITROEN-SAP. (511)

MANILLA SIGAREN NO. 2 VAN 1857,

bij

(491) GEBR. VAN DELDEN.

VERKRIJGBAAR.

VERSCHE SAMARANGSCHE BESCHUIT.

in halve blikken.

VERSCHE BOTER, en
PUIK AMERIKAANSCH MEEL voor huisselijk gebruik.

(517) **F. SCHMID.**

WEDEROM ONTVANGEN.

PUIKE HARING en
ANCHIOVISCH.

(490) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

PUIKE HAMMEN.
PUIK HAANTJES BIER van RENDORP.
PORTWIJN op halve flesschen.

ONTVANGEN:

(508) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

PAS ONTVANGEN

DE SUPERIEURE KWALITEIT WIJNEN,
Chateau Lafitte *de Terrab.*
Le Moine Barencon.

(512) Bij DE STURLER & FAGNOTTI.

IN COMMISSIE ONTVANGEN

TWEE UITERST PRACHTIGE PIANINO'S

VAN

Collard et Collard

expresselijk voor dit klimaat vervaardigd.

(515) MARTENS & CO.

DELICIEUSE HOLLANDSCHE MOERBEIJEN

OP WATER

in flesschen en karaffen.

PAS ONTVANGEN

(509) Bij GEBR. VAN DELDEN.

PUIKE EDAMMER KAZEN,

(513) Bij **DE STURLER & FAGNOTTI.**

SCHOUWBURG TE SOERABAYA.

Met toestemming van de militaire en civile autoriteiten.

DUITSCH LIEFHEBBERIJTOONEEL.

Op Zaturdag den 30sten April 1859.

I.

DIE CAPELLE.

Chorgesang

II.

DIE MARQUISE DE POMPADOUR.

oder

DER WAHNSINNIGE.

Drame in zwei Acten.

PERSONEN.

Narcis.	Herr	ZIMMERMANN.
Diderot, Hofmarschall. . . .	„	KEISER.
Marquise de Pompadour. . .	„	MOLL.
Adelaide, Vorleserin der Königinn	„	KRONE.
Carl, Bedienter des Hofmarschalls	„	TRENKS.

Mehrere Herrn und Bedienter des Hofes.

III.

DER TIJROLER.

Quartetgesang.

IV.

DIE RAUBER IN DEN PIJRENEEN.

Schauspiel mit Gesang in drei acten.

PERSONEN.

Alberti, Rauberhauptmann.	Herr	ZIMMERMAN.
Leonora, seine Schwester. .	„	MOLL.
Rosa, die Geliebte des Hauptmanns	„	KRONE.
Brombaer, een Gastwirth. . .	„	STRAUSS.
Heinrich, Kellner.	„	TRENKS.
Casparido, erster Rauber	„	NORMERO.
Petro, zweiter „	„	BORENBERG.
Hugo, dritter „	„	VREI.
Pater Bruno, Einsiedler . .	„	KAISER.

Mehrere Räuber.

PRIJZEN DER PLAATSEN.

Voor een Heer of dame	*f* 3.—
Kinderen beneden 12 Jaren	„ 2.—
Onder-officieren	„ 2.—
Beneden den rang van onderofficieren . .	„ 1.—

Aanvang ten half acht ure precies.

(493)

SOERABAYA, den 27sten April 1859.

Volgens ontvangen telegrafisch berigt is tot Resident van Timor benoemd, de Heer W. L. H. BROCX, thans assistent resident van Tjilatjap;

Wij vernemen met genoegen, dat wederom een aantal ingezetenen, uit de verschillende klassen der Soerabayasche gemeente, zich hebben aangesloten, als leden van de afdeeling der Maatschappij TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN. Financieele bezwaren hebben geruimen tijd het beleggen van algemeene vergaderingen doen uitstellen. Wij verne-

men, dat eerlang eene algemeene vergadering zal worden uitgeschreven om gevolgd te worden van andere vergaderingen, waarin de verschillende belangen en ontwerpen, ook van *eene Spaarbank*, zullen worden besproken. Ook vernamen wij met genoegen, dat het Gouvernement, tot onderhoud der Javaansche departementale School, maandelijks *ƒ* 58.. toelagen heeft toegestaan, waardoor de kas der afdeeling zeer wordt gebaat.

Bij het ter perse leggen dezes was de post van de West nog niet aangekomen.

AANKOMST VAN DE LANDMAIL.

Gisteren avond werden alhier per stoomschip aangebragt de brieven en nieuwsbladen uit Europa per landmail verzonden, loopende tot den 8sten Maart ll.

Voorloopig deelen wij daaruit het navolgende mede:

De overlandpost van Java, loopende tot den 7den Januarij ll. is den 26sten Februarij ll. in Nederland aangekomen.

De openstelling der havens in Indië bleef ook gedurende het reces der Tweede Kamer een onderwerp van behandeling in adressen van de kamers van koophandel en van vertoogen in de dagbladen. Onmiddelijk nadat de Kamer weder was bijeengekomen deed de heer van Hoëvell eene motie tot overlegging der stukken tot die openstelling betrekking hebbende, voor zoover de minister daarin geen bezwaar zag. Deze motie, alhoewel tegengesproken door den minister van kolonien en door verschillende leden, werd aangenomen, zoodat de behandeling der zaak *au fond* moet blijven uitgesteld, tot dat die overlegging zal hebben plaats gehad, daarover door eene commissie opsettelijk verslag zal zijn uitgebragt en waarschijnlijk nadere inlichting door den minister zal zijn gegeven.

Intusschen moesten de beraadslagingen over het wetsontwerp betreffende het batig slot worden aangevangen. De heer Hoynck van Papendrecht vroeg dadelijk aan den minister, wat hij ten aanzien van het besluit van 1841 betreffende het niet toelaten in de open te stellen havens voor Nederlandsche fabriekaten met certificaten van oorsprong, voornemens was te doen. Niettegenstaande daarover lang werd beraadslaagd, is men daaromtrent nog niet ver gevorderd. De minister heeft geantwoord, dat zoolang het besluit niet ingetrokken is, geene fabriekaten met certificaten van oorsprong in die havens tegen het halve regt toegelaten kunnen worden.

Overigens waren de discussien over het wetsontwerp betreffende het batig slot, ook dit jaar weder belangrijk. De gewigtige onderwerpen, als het cultuurstelsel, de suikerfabrieken, de assurantie, de veilingen der Handel maatschappij kwamen wederom ter sprake. Tot bijzondere moties gaven zij echter geene aanleiding, dan alleen de assurantien, waarbij eene van den heer van Hoëvell werd aangenomen: „dat de Kamer, volhardende bij hare motie van orde van 21 April ll. in het algemeen wenschelijk acht, dat het bij die motie aangenomen beginsel ruimere toepassing erlange, dan tot dusverre is geschied." Eene motie van den heer van Eck, om de assurantien binnen 5 jaren te doen ophouden, werd verworpen.

ROTTERDAM, 7 *Maart.* De spanning, waarin geheel Europa bij het vertrek van onze vorige verkeerde, omtrent de gevolgen der bestaande staatkundige oneffenheden, durende sedert voort en de vrees voor een losbarsten van het dreigende onweder nam zelfs dermate toe, dat de koersen der Oostenrijksche fondsen ll. Donderdag tot circa 20 pCt. beneden de notering van 31 December A°. P°. waren teruggegaan. Gelukkigerwijze is thans echter de gezigteinder aanmerkelijk opgehelderd en ofschoon — ook omtrent het welslagen van lord Cowley's zending — op dezen oogenblik nog niet de minste zekerheid bestaat, zoo schijnt evenwel voor het tegenwoordige het gevaar minder dreigend te zijn en is, naar aanleiding der in het Fransch regering-orgaan voorkomende geruststellende verklaring, de hoop op het behoud des vredes zeer verlevendigd, ten gevolge waar van Metallieken heden weder 7 à 8 pCt. hooger zijn dan het laagste standpunt der vorige week.

Onder deze omstandigheden was de handel in koloniaalwaren gedurende de laatste 14 dagen weder zeer onbelangrijk en bepaalden zich de omzettingen uit de 1ste hand alhier tot een paar partijen *Rijst* en eene partij *Koffij.* Desniettemin bleef de stemming in het algemeen gunstig en hielden zich de prijzen der meeste hoofdartikelen goed staande, terwijl zelfs sommige er eene stijgende rigting namen.

De staat van zaken heeft op het onverwachts een beter aanzien gekregen. De Parijsche *Moniteur* verscheen namelijk met het volgend artikel:

„De openbare opinie in het buitenland geeft zich niet naauwkeurig rekenschap van het stelsel, dat tegenwoordig de drukpers in Frankrijk beheerscht. Men schijnt maar al te zeer te gelooven, dat de dagbladen aan eene voorafgaande censuur onderworpen zijn, en men is daardoor geneigd aan die organen eene beteekenis toe te schrijven, welke ongegrond is. De regering, men behoorde dit te weten, oefent op de drukpers volstrekt geen preventieven invloed uit. Het publiek moet dus altijd op zijne hoede zijn tegen hetgeen door de dagbladen wordt medegedeeld.

„Telkens als zich eene gewigtige kwestie voordoet of eene belangrijke gebeurtenis plaats heeft, wendt zich de regering direct tot de natie door middel van het officieele orgaan. Dit heeft zij zich ten allen tijde tot pligt gesteld, en dien pligt zal zij bij de tegenwoordige omstandig heden nog naauwgezetter vervullen, nu de openbare opinie meer dan immer verrast en op het dwaalspoor gebragt wordt."

De *Moniteur* laat hierop het onderstaande artikel volgen:

„De staat van zaken in Italie, hoewel reeds van oude dagteekening, heeft in de oogen van een ieder, in den laatsten tijd een ernstig karakter bekomen, dat natuurlijk den keizer moest treffen, want het hoofd van een grooten staat zoo als Frankrijk, mag zich van de kwestien, welke in de Europesche orde ingrijpen, niet afscheiden. Bezield met een geest van voorzigtigheid die men zonder schuld niet ontberen kan, houdt de keizer op eene eerlijke wijze zich bezig met eene zoo billijke en redelijke oplossing als voor die teedere en moeijelijke vraagstukken maar mogelijk is.

„Er is niets wat de keizer behoeft geheim te houden, niets wat hij behoeft te desavoueren, hetzij in zijne zorgen, hetzij in zijne alliantien. Het Fransche belang beheerscht zijne staatkunde en regtvaardigt zijne waakzaamheid.

„Bij de ongegronde ongerustheid, welke, zoo als wij gaarne gelooven, de gemoederen in Sardinie heeft bewogen, heeft de keizer aan den koning van dat rijk beloofd, hem tegen elken aanval van Oostenrijk te zullen verdedigen. Meer heeft hij niet beloofd, en men weet dat hij woord zal houden.

„Zijn dit nu droomen van oorlog? Sedert wanneer komt het niet meer met de voorzigtigheid overeen, om de moeijelijkheden welke in eene min of meer naaste toekomst liggen, te voorzien en daarvan alle gevolgen te wikken en te wegen?

"Wij hebben zoo even aangetoond, waaraan men zich omtrent de denkbeelden, de pligten en de gezindheid des keizers te houden heeft. Al de overdrijvingen, welke de drukpers daaraan toegevoegd heeft, zijn, louter verbeelding, leugen en onzin.

"Frankrijk, zegt men, maakt aanzienlijke krijgstoerustingen. Dit is een geheel valsche voorstelling. Het normale effectief op den voet van vrede, voor twee jaren door den keizer aangenomen, is niet overschreden. De artillerie koopt 4000 paarden aan, ten einde het volgens de voorschriften bepaalde aantal te bereiken. De regimenten infanterie zijn ten getale van 2000 man: de regimenten kavallerie ten getale van 900.

"Men zegt ook dat in onze arsenalen eene buitengewone levendigheid heerscht. Men vergeet echter dat wij onze geheele artillerie te veranderen en onze vloot te herscheppen hebben. Deze laatste onderneming, welke reeds voor langen tijd besloten was ten einde aan onze vloot haar normalen staat te geven, is door de jaarlijksche goedkeuring van het wetgevend ligchaam gesanctioneerd; en in weerwil van den loffelijksten ijver, zullen nog verscheidene jaren verloopen moeten, alvorens deze werkzaamheden voltooid zijn.

"Men maakt zich eindelijk ongerust over onze krijgstoerustingen ter zee. Daaromtrent bepaalt alles zich echter tot de uitrusting van vier fregatten voor het vervoer van troepen van Frankrijk naar Algerie of van Algerie naar Frankrijk, alsmede van vier transportschepen, bestemd om in verschillende eventualiteiten te voorzien, bij name in de dienst op Civita-Vecchia en het approvianderen over Alexandrie van onze expeditie naar Cochin China.

"Zie daar de feiten. Zij zijn van dien aard, dat zij iedere opregte vrees voor de plannen, die aan den keizer toegeschreven worden, moeten verdrijven. Zij zijn van dien aard, dat zij de beweringen in het juiste daglicht kunnen plaatsen van diegenen, die er belang bij hebben om de meest loyale denkbeelden in verdenking te brengen en om de meest eenvoudige toestanden te verwikkelen.

"Is het niet hoog tijd, dat men zich afvrage, wanneer die onbestemde en ongerijmde geruchten een einde zullen nemen, die door de drukpers van het eene einde der wereld naar het andere worden verspreid, die, misbruik makende van de algemeene ligtgeloovigheid, den keizer van Frankrijk schetsen alsof hij tot den oorlog aanspoort, en die op hem alleen de verantwoordelijkheid werpen van de ongerustheid die in Europa heerscht en van de krijgstoerustingen die allerwege plaats hebben? Wie toch matigt zich het regt aan, om de openbare meening op zulk eene beleedigende wijze op het dwaalspoor te brengen, en om iedereen zonder oorzaak voor de benadeeling zijner belangen bevreesd te doen zijn?

„Waar zijn de woorden, waar zijn de diplomatieke nota's, waar zijn de daden die van het voornemen getuigen, om den oorlog te provoceren ter wille van de hartstogten die hij bevredigt, of ter wille van den roem dien hij verschaft? Wie heeft de soldaten *gezien*, wie heeft de kanonnen *geteld*, wie heeft den voorraad levensmiddelen en oorlogsbehoeften kunnen schatten, die Frankrijk met groote kosten bij zijne gewone middelen van verdediging zou hebben gevoegd? Waar zijn dan toch die buitengewone ligtingen, wáár dat oproepen van nog niet dienstpligtige klassen? Wanneer heeft men de met verlof naar huis gezonden manschappen weder onder hunne vanen geroepen? Wie eindelijk kan de elementen, hoe nietig zij dan ook zijn mogen, aanwijzen, die tot de algemeene beschuldigingen hebben geleid, die door de kwaadwilligheid verzonnen, door de ligtgeloovigheid verspreid en door de dwaasheid gehuldigd worden?

Het is buiten twijfel dat de keizer, gelijk wij reeds opmerkten, een waakzaam oog houdt op de verschillende oorzaken tot verwikkeling, die aan den gezigteinder kunnen opdagen. Maar het is het kenteeken van elke wijze politiek, dat zij het gevaar tracht te bezweren en de kwestiën, die de openbare orde kunnen verstoren, uit den weg tracht te ruimen; juist daardoor wordt de vrede bevorderd en de handelsbeweging geschraagd. De soliede handel is met geen uitstel van gevaar gediend; hij verlangt veiligheid en eene heldere toekomst.

„In eene dusdanige handelwijze ligt geene provocatie en niets wat bezorgdheid wekken kan. Door de vraagstukken, die eenmaal aan de orde van den dag zijn, te onderzoeken, roept men ze niet in het leven. Door van die vraagstukken het oog af te wenden, zou men ze noch vernietigen noch tot eene goede oplossing voorbereiden.

„Voor het overige is het onderzoek dier vraagstukken thans in handen der diplomatie overgegaan en niets wettigt de meening, dat de uitslag van dat onderzoek ongunstig zal zijn voor de bevestiging van den algemeenen vrede."

De Parijsche dagbladen vatten deze nota in een vredelievenden zin op; alleen de *Presse* meent, dat zij geen aanleiding tot al te groote gerustheid geven moet.

Wat hiervan zij, de uitwerking van dit artikel op de Europesche beurzen, is groot geweest; meest alle fondsen ondergingen eene belangrijke rijzing, die nog dagelijks toeneemt. Zoo zijn o. a. sommige Oostenrijksche fondsen sedert Zaturdag 7 à 8 o/o gestegen.

BELGIE.

De geneeskundigen te Namen hebben sich dezer dagen vereenigd tot de vaststelling van een tarief betreffende het honorarium voor hunne visites. Bij dat tarief zijn de patienten in drie klassen verdeeld, en wel zoodanig, dat de adel, de financieele en industrieele aristokratie, benevens de hooge ambtenaren worden gerekend tot de *eerste*, de hoogere burgerstand, de voorname handelaars en grondeigenaars tot de *tweede* en de eigenlijke bourgeoisie tot de *derde* klasse te behooren. Naar deze verdeeling is het honorarium vastgesteld voor de eerste klasse op 3, voor de tweede op 2 en voor de derde op 1 fr. 50 cents, voor iedere gewone visite. Voor eene visite bij een patient van eene der beide hoogste klassen zal de geneesheer voor de behandeling eener besmettelijke ziekte boven het tarief kunnen gaan, terwijl hij daarentegen gebonden zal zijn bij de patienten der derde klasse, in geval van langdurige ziekte, het daaraan verbonden geldelijk bezwaar in aanmerking te nemen.

FRANKRIJK.

Den 20sten Februarij is door Prins en Prinses Napoleon de deputatie der te Parijs gevestigde Italianen ontvangen. Reeds vroeger zou dit hebben plaats gehad, maar dit was verhinderd door toevallige omstandigheden. De Prins had aan de deputatie te kennen gegeven, dat hij haar later wenschte te ontvangen, haar tevens de vrijheid latende, om in zoo grooten getale te komen als zij zou verlangen. Hiervan heeft men ruimschoots gebruik gemaakt, want het aantal Italianen, die den Prins en de Prinses met hunne verbindtenis hebben geluk gewenscht, was zeer talrijk. Bij die gelegenheid heeft de deputatie met eenigzins bedekte woorden gesproken van de hoop door haar gekoesterd, nopens de vervulling van veler wenschen op grond van de nieuwe vereeniging der vorstelijke huizen van Frankrijk en Sardinie.

— Men verneemt, dat Prins Napoleon, ter gelegenheid van zijn huwelijk, eene som van 400,000 frs. heeft geschonken, om verdeeld te worden onder de personen gedecoreerd met de St. Helena-medaille. Daar het aantal der gedecoreerden in Sardinie op 20,000 wordt begroot, ontvangt ieder hunner 20 frs.

IERLAND.

Het volgende is uit een Dublinsch nieuwsblad: — „Op den 18den Januarij, te ongeveer zes ure namiddag, reden eenige heeren in een open wagen in de nabijheid van Binghamstown Erris, in het graafschap Maijo, toen zij overvallen werden door een hagelstorm, zóó hevig als geen hunner nog ooit had bijgewoond — Dezelve hield 10 à 15 minuten aan en werd gevolgd door de zwaarste duisternis — Naauwelijks echter was de hagelstorm opgehouden of er viel een vuurbal van de grootte eener oranje appel, regts van den wagen waar dezelve uiteenberstte. Het daardoor voortgebragte licht was zóó hel dat allen als verblind waren en het duurde eenigen tijd eer zij hunnen weg konden vervolgen — Allen gevoelden in meerderen of minderen graad een gevoel van verdooving en zwakheid, dat vrij lang duurde en de koetsier was niet in staat de teugels te houden noch om zijnen weg te zien. Een ligt sissend geluid vergezelde den val van den vuurbal, het geen scheen veroorzaakt te worden door de snelheid waarmede de meteoor door de lucht sneed.

ITALIE.

De *New York-Tribune* geeft het volgende verhaal.

De Koning van Pruissen heeft niet veel baat gevonden bij de reis naar Italie, ten minsten als wij vertrouwen mogen op de waarheid van de volgende mededeeling van onzen Florentijnschen correspondent. „........ De koninklijke lijder was den geheelen dag zeer wel geweest, „ontving zijne gasten, praatte, lachte en was zeer goed „gehumeurd; de tafel was gereed en het gezelschap „begaf zich naar de eetzaal, waar de koning, zoo als van „zelf sprak, zich aan het hooger einde der tafel plaatste, „Een elk wachtte nu tot dat de koning het voorbeeld „zou geven om te beginnen, doch in stede van dien waschte „zijne Majesteit met de grootste bedaardheid zijn gelaat „in de soep, waarop hij met een genadige glimlach op de „lippen zijne gasten in het rond aanzag, terwijl de lange „vermicellidraden van zijn haar en neus over de oogen en „knevel afhingen. Gij kunt u de uitwerking van zulk een „tooneel voorstellen. Niemand durfde lagchen, de koning „weigerde volstandig zich het gelaat af te wisschen, en de „gasten moesten dineren, terwijl de koning aldus toegetakeld „zeer geänimeerd het gesprek levendig hield.

SPANJE.

Te Madrid heeft dezer dagen een zeer vreemdsoortig diner plaats gehad.

De Heer Salamanca, een van de voornaamste bankiers van Spanje, houdt elken donderdag open tafel voor staatkundigen en dagbladschrijvers van de gematigde partij. Deze wekelijksche beleefdheid werd nu kortelings door 12 gacetilleros (dagbladschrijvers) beäntwoord met eene uitnoodiging aan hunnen rijken gastheer ter bijwoning van een diner in eene van de zeer modeste restauraties van de Spaansche hoofdstad. De uitnoodiging werd aangenomen en het diner had plaats, waarvan de kosten waren acht reaeles, ongeveer *ƒ* 1,05 per couvert.

Het diner was uiterst modest en het eenigst meldens waardige daarvan is dat in stede van een bloemkorf het centerplateau bestond uit eene pijramide van boeken omringd van de bustes van Calderon, Lope de Vega, Cervantes en Velasques. — De speech van Salamanca luidde als volgt: Mijneheeren! Voor vijf en twintig jaren geleden was ik student aan de universiteit van Grenada en toen voorzeker was de cassak van geen der studenten zoo oud en afgesleten als de cassak van Salamanca. Toen mijne opvoeding voltooid was ging ik naar Malaga, waar ik dagbladschrijver werd voor de *Avisador Malagueno.*— Weldra echter kwam de geldzucht bij mij boven en koos ik ten koste van mijne jeugdige illusies, Madrid tot het veld mijns arbeids. — Ik kan u echter verzekeren, mijneheeren; de man die aan al zijne wenschen zonder moeite voldoening kan verschaffen geniet niet meer, en ik raad u, houd gij u bij hetgene gij hebt. — Rothschilds roem houdt op op den dag van zijnen dood. — Onsterfelijkheid kan verdiend worden maar niet gekocht. Hier voor u ziet gij de bustes van mannen die de vrije kunsten met roem hebben beoefend, en hunne bustes heb ik overal door geheel Europa ontmoet, doch nergens nog zag ik ooit een standbeeld opgerigt voor een man die zijn leven wijdde aan het doel om geld te verzamelen. — Heden geniet ik, want heden spreek ik tot u zoo als ik gevoelde toen ik 22 jaren oud was; want in uw midden heb ik vergeten dat ik bankier ben en denk alleen aan de dagen mijner jeugd en vrolijkheid.

PERZIE.

De *Pays* deelt berigten mede uit Teheran. Daaruit blijkt, dat het gerucht, volgens hetwelk de Engelsche agent te Herat vermoord zou zijn, van allen grond is ontbloot. Er heeft wel is waar eene vijandige demonstratie van de bevolking tegen hem plaats gehad, waarbij zijn leven gevaar liep; doch de autoriteiten hebben de orde weten te handhaven en den agent is het ten slotte gelukt, zich des nachts uit de stad te verwijderen. De Schach heeft aan den generaal Buhler eene belangrijke zending opgedragen naar Arabistan, waar hij de grensvestingen zou inspecteren, met het doel om eene nieuwe linie van militaire posten daar te stellen, ten einde de invallen der roofzuchtige stammen, die zich nog niet aan het gezag van Perzie onderworpen hebben, voortaan tegen te gaan. De Schach heeft den Armenischen bisschop van Ispahan ten gehoore ontvangen en hem verscheidene, sedert geruimen tijd gevorderde, voorregten ten behoeve zijner kerk toegezegd.

ST. HELENA.

De Majoor Gauthier de Rougemont, die door keizer Napoleon is benoemd tot bewaarder van het huis dat door Napoleon I te St. Helena werd bewoond, schrijft het volgende.

Prospect Longwood
den 30 *December* 1858.

Den 5den April scheepte ik mij te Southhampton in naar de Kaap de Goede Hoop, waar wij eerst den 15den Mei aankwamen, doordien op de hoogte der Canarische eilanden de machinerien van de paketboot onbruikbaar werden. — Het gevolg hiervan was dat wij te laat aankwamen om met de paketboot, die naar St. Helena vaart, de reis door te zetten, zoo dat wij genoodzaakt waren ons in de Kaapstad in een Hotel te begeven, waar wij vier en twintig dagen bleven wachten eer wij gelegenheid vonden om verder door te reizen naar de plaats onzer bestemming. Eindelijk echter, op den elfden Junij, begaven wij ons aan boord van een Hollandsch koopvaardijschip, dat ons na eene reis van twintig dagen op den 30sten Junij, te Jamestown bragt.

Daar werd ik, zoo door de militaire als door de burgerlijke autoriteiten zeer goed ontvangen. — De gouverneur noodigde mij uit tot de bijwoning van een diner, waar ik een dertigtal gasten vond. — De officieren van de citadel en die van de artillerie noodigden mij ook tot officiële maaltijden, en evenzoo werd ik door de vreemde Consuls uitgenoodigd. Daarentegen gaf ik bij gelegenheid van Napoleons verjaardag een groot banquet aan de burgerlijke en militaire autoriteiten en geloof dat ik hier wel gezien ben; doch alles hier wordt tegen goud opgewogen.

Ik kan u geen denkbeeld geven van de aandoening die zich van mij meester maakte op het zien van de kamer te Longwood, waar Napoleon stierf, noch van den treurigen indruk die de vallei van het graf op mij maakte.

Ik woon op eene zeer aangename buitenplaats op twee mijlen afstands van de stad, en zulks in afwachting dat Longwood tegen het eind van Januarij weder bewoonbaar zal zijn gemaakt, als wanneer ik mij daar ga vestigen.

AUSTRALIE.

Zes jaren geleden vatte de Heer Ledger, een Engelsch koopman te Tacna in Peru, die vooral in alpacawol handel dreef, het voornemen op om die soort van wol-vee in Australie in te voeren, in de overtuiging, dat zij in het luchtgestel en op den bodem van dat land, hetwelk reeds zoo veel wol aan de wereld levert, uitstekend zou tieren. Doch in Peru is de uitvoer van alpeca's verboden, en hij had alzoo met groote bezwaren te worstelen, Hij liet zich daardoor niet afschrikken; trots de waakzaamheid der regering bragt hij eene kudde bijeen, splitste ze ten einde veilig te zijn voor het gevaar van alles te gelijk te verliezen, bereikte daarmede onder groote moeijelijkheden de zeekust en bragt ze eindelijk veilig aan boord van een naar Australie bestemd schip. De zeereis was voorspoedig, en volgens de jongste berigten uit Sydney zag men aldaar toen nabij de stad eene kudde Peruaansch wolvee van 280 stuks grazen. Daaronder waren ook lama en vigonia schapen, alsmede eenige door kruising verkregen bijsoorten. De dieren zagen er welvarend uit en schenen door de verplaatsing uit het eene werelddeel naar een ander niets geleden te hebben. De Heer Ledger, zegt een Engelsch dagblad, na mededeeling der bovenstaande bijzonderheden, zal in het vervolg onder de weldoeners der menschheid geteld worden.

GELDLEENINGEN.

Na de crisis van 1857 is overvloed van geld bij geringe navraag, en dus als resultaat, lage rentestand, een vrij algemeen kenteeken der geldmarkt geweest.

Thans, bij de dreigende gebeurtenissen, schijnen de uitgeputte rijksschatkisten een deel van dat overvloedige kapitaal tot zich te willen trekken.

Turkije deed een zware leening die naauwlijks volbragt is.

Oostenrijk komt wederom 60 à 70 millioen guldens à 5 pCt. aan de kapitalisten vragen, ofschoon het hoogst twijfelachtig is of die tegen den gewenschten koers van 80 pCt. zal kunnen verkregen worden.

Sardinie vraagt insgelijks een bedrag van 25 millioen guldens, die het wel moeijelijk in Italie alleen zal kunnen vinden.

Engeland verlangt eene leening van 80 millioen guldens voor Indie te sluiten; — en naar men zegt, weldra eene andere voor eigene behoeften.

Bij al deze Europeesche aanvragen, komen zich thans nog Zuid- en Noord-Amerikaansche voegen.

Men verneemt dat het Peruaansche gouvernement eene leening van 120 mil. guldens beoogt, waarvan ongeveer de helft (67 m.), tot aflossing der bestaande buitenlandsche schuld, alsmede tot werken van algemeen nut zoude bestemd zijn, terwijl de geheele opbrengst van den guanoverkoop tot zekerheid voor de nieuwe schuld zoude strekken.

Doch bovenal heeft de schatkist der Vereenigde Staten geld noodig. De inkomsten der Unie bestaan grootendeels uit inkomende regten (en landverkoop), en bij de handelscrisis hebben de inkomende regten een aanzienlijke vermindering ondergaan.

Daarbij zijn de uitgaven vermeerderd. In 1857 gaven de inkomende regten 64,171,000 dollars, en het totaal der uitgaven bedroeg 64.778.000; er was dus evenwigt.

In 1858 daalde het bedrag der inkomende regten tot 41.789.000 en de uitgaven rezen tot 82.556.000.

Voor 1859 worden de inkomende regten op 50.000.000 geraamd, doch de uitgaven op 103,856.000. Om het deficit te dekken, schijnt de regering der Unie niet op nieuwe belastingen of herziening van het stelsel bedacht te zijn, doch enkel leeningen te baat te willen nemen. Sedert 18 maanden werd reeds 43,716 000 d. schuld gemaakt, terwijl het toenmalig saldo in kas, van 17,710.000 d. is verdwenen.

Al deze verschillende geld-aanvragen, al worden zij gedeeltelijk in de betrokken rijken zelve voldaan, kunnen bij den onzekeren politieken toestand, wel niet nalaten zich op de algemeene geldmarkt te doen gevoelen.

Economist.

DE FINANTIEELE KRACHTEN VAN ENGELAND EN FRANKRIJK.

Bij de vraag: „oorlog of vrede," wordt men gereedelijk naar een onderzoek en vergelijking der financieele krachten van de verschillende natiën gebragt, daar het toch die geldkracht is, welke op den langen duur de zege of nederlaag beslist, en alzoo is het niet zonder diepe meening dat de Engelsche pers er nu en dan Europa, doch inzonderheid Frankrijk op indachtig maakt, hoezeer de last der staatsschuld sedert 1815, (toen Engeland juist, na ontzaggelijke geldelijke opofferingen, ten laatste overwinnaar bleef) voor Groot-Brittanje zijn verminderd, terwijl integendeel die van Frankrijk uitbreiding heeft bekomen.

De Fransche staatschuld, die in 1815 nog 50,646,000 pond St. (of ruim 600 millioen guldens) bedroeg, was onder de restauratie reeds ruim verdriedubbeld, en bedroeg in 1830 niet minder dan 177,068,000 pond St. (2,124 millioen guldens). In 1851 was de schuld reeds tot 213,825.000 pond St., en in 1858, na de Russische oorlogsleeningen, tot 336,883,000 pond St. (of 4044 millioen guldens) aangegroeid. De rente die in 1815 circa 30½ millioen guldens waarde beliep, was in 1818 tot Ca. 145 millioen guldens vermeerderd, dus sedert 1815 tot bijna het vijfvoudig bedrag toegenomen.

Geheel anders is de loop dien men bij het kapitaal der Engelsche staatsschuld kan waarnemen; daarbij is juist sedert 1815, toen zij tot de schrikbarende hoogte van 816,311,000 pond St., of 9,800 millioen guldens geklommen was, trapsgewijze vermindering te erkennen, tot 1851 (769,272.000 pond St.) Op dezen oogenblik is zij eenigzins vermeerderd, bedragende namelijk 779,225,000 of circa 9,360 millioen guldens.

De rente die in 1816 nog 30,462,000 pond St. of 365 millioen guldens 'sjaars bedroeg, was in 1858 tot 27,495,000 pond St. of 336 millioen guldens verminderd.

Een belangrijk punt bij de beoordeeling eener staatsschuld in betrekking tot de algemeene welvaart, is gelegen in een onderzoek hoe haar bedrag verspreid is, in andere woorden, waar en wie de schuldeischers van den staat zijn, — of de schuldvorderingen in weinig of in veel handen zijn.

Dienaangaande geven de Engelsche statistieken der nationale schuld soms belangrijke gegevens aan de hand. Zoo bleek het uit eene officiele opgave in 1857 dat het gezamenlijk bedrag der staatsschuld-vorderingen (toen in totaal 780 millioen p. sterl. groot), onder 268,995 schuldeischers verdeeld was — gevende voor elk een gemiddeld kapitaal van circa 2,900 p. st., terwijl de rente (ad 27,411,000) over dat getal schuldeischers omgeslagen, een gemiddeld bedrag van 102 p. st. per hoofd gaf.

Verreweg het grootste getal dier schuldeischers had echter slechts van de rijksschuld een veel kleiner bedrag dan dat gemiddelde. Van de 268,995 schuldeischers van den staat, waren 92.205 personen welke onder 10 p. st. jaarlijksche rente trokken; 43,287 tusschen 10 en 20 p. st. en 89.601 tusschen 20 en 100 p., te zamen 225,093 personen die onder de 100 p. st. rente, en, dus slechts ca 44.000 die boven de 100 p. st. jaarlijks ontvingen.

Over het geheel kan men dus zeggen, dat de staatsschuld van Engeland op eene vrij gelukkige wijze onder de bevolking is verspreid, daar zelfs ruim een derde der schuldeischers personen waren, die niet meer dan 120 guldens 's jaarlijks rente trokken.

In nog veel grooter mate evenwel heeft die verspreiding der schuldvorderingen voor Frankrijk plaats. De classificatien der rente-titels naar het afzonderlijk bedrag, wordt daar voor zoo verre wij weten, niet opgegeven, doch zoo de Engelsche staatsschuld van 9,000 millioen guldens kapitaal, over 268,995 personen verdeeld is, de Fransche schuld van circa 3000 millioen guldens, had in 1853 wel 725,190 schuldeischers — of circa 4000 guldens kapitaal gemiddeld voor elk.

In 1858 was het getal schuldeischers nog vermeerderd, en van 725,190 tot 1.008.682 toegenomen. Over een schuld van ruim 4000 millioen guldens, gaf dit mede circa 4000 guldens kapitaal en bij een interest van circa 150 millioen guldens, circa 150 guldens rente per hoofd, terwijl die rente in Engeland, zoo als wij zagen ongeveer 102 pond st. of circa ruim *f* 1200 per hoofd bedraagt.

Aan zoodanige verspreiding der staatsschuld onder het geheele volk, en dus niet uitsluitend bij de meervermogende klassen, als door deze statistieke cijfers voor Frankrijk wordt aangetoond, zijn ongetwijfeld voordeelen verbonden; hoe grooter het getal burgers, vooral der gezetene middenklasse, welke schuldeischers zijn van den staat, des te meer elementen van rust, en punten van weerstand tegen revolutionnaire pogingen er aanwezig zullen zijn, en door de Franschen wordt dan ook menigmaal met zelfvoldoening op deze verspreiding zijner rente-titels gewezen.

Daarentegen wordt in de Engelsche *Economist* de opmerking gemaakt, dat de mindere vastheid van koers die bij de Fransche staatsschuld plaats vindt, welligt ook met die verspreiding in verband staat, in zooverre namelijk de kleine burgerij, welke zoo groot een aandeel der schuldeischers uitmaakt, ook eerder vatbaar is om door oorlogszuchtige tijdingen of andere beursberigten ontmoedigd te worden (*).

Hoe dit zij, uit deze enkele cijfers blijkt reeds genoeg zaam, van welk een belang dergelijke statistieken van het Grootboek kunnen zijn, en vooral, zoo zij op bepaalde tijdstippen weder plaats vinden. Wanneer men dan, met classificatie der inschrijvingen, de toe en afneming van elke klasse en van het totaal vergelijkt, heeft men een vrij juist element te meer, om de toe of afneming der welvaart in de middelklassen te waarderen.

NIEUWE VERDEELING VAN EUROPA.

Het jongste hier ontvangen No. van den *Kladderadatsch* geeft (vrij vertaald) de volgende nieuwe verdeeling van de kaart van Europa.

Frankrijk huwt met Italië, en de dag na de bruiloft brengt ons de herziening van de kaart van Europa. Men laat de Slavonen aan den Donau opstaan, ontsteekt de revolutie in Hongarije en Polen, en Oostenrijk verdwijnt. In Polen is niets te halen; daarom heeft Pruissen er ook niets te maken. Zoodra Engeland durft intrigueren, worden de beide Indiën Fransche koloniën. Rusland weet reeds alles en geeft tot alles zijne toestemming. Daarvoor verkrijgt het de landen in het Oosten en Noorden — als grensstaten.

De *zedelijke* hegemonie in Europa is reeds het deel geworden van het Fransche Keizerrijk. Met Italië verbonden zal het ook het *leger* en de *marine* van het heelal worden.

De zetel der Fransche wereldregering zal van Parijs naar Rome worden verlegd. De Keizer voert den titel van Cesar. Niemand verzet zich daartegen, of legt er eer bij in. Den Paus wordt alleen het geestelijk gezag overgelaten, en ontvangt den *Monte di cruce* tot woonplaats

Onverwijld wordt met de krijgstoerustingen begonnen. De *Joden* bezorgen het noodige geld. Tot belooning mogen zij den jongen Mortara elken Zaturdag namiddag een half uurtje zien. Spanje wordt met geld tot zwijgen gebragt.

Handel en verkeer lijden door den oorlog geene schade of stoornis. De doorgraving van de landengte van Suez en de trottoir-uitbreiding in de naauwe straten van 's Gravenhage gaan bedaard voort.

De arbeiders hebben overal werk, en de algemeene welvaart wordt bevorderd door den aanbouw van paleizen, en het aanleggen van nieuwe straten en van natuurlijke grenzen. Europa wordt verfraaid; van de Middellandsche Zee tot aan de Noordzee worden boulevards aangelegd en tot 12 uur des nachts met gaz verlicht. De Atlantische Oceaan krijgt nieuwe kaaijen. Op de Hebreiden wordt naar Ysland een omnibusdienst ingevoerd.

De groote drukpers wordt vermoord, maar de kleine — wordt voor een paar fleschen beijersch bier door een tooneelrecensent ter beschikking van een paar komedianten gesteld.

(*) Even, zegt *The Economist*, als bij eene bank, wanneer er een *run* (algemeene inwisseling) plaats vindt, de opvordering van geld tegen papier het sterkst is bij de houders van kleine bedragen aan bankbiljetten. — Wij betwijfelen echter of die zienswijze en deze vergelijking beide juist zijn. Bij een *run* op eene bank heeft de inwisselaar *per se* voordeel; hij bekomt de volle waarde voor zijne schuldvordering, doch bij daling van koers lijdt de verkooper van staatsschuld dadelijk verlies. Ook is de mindere vastheid van koers der Fransche schuld welligt beter te verklaren door de grootere beweegbaarheid der gemoederen bij de Fransche natie in ,t algemeen, in vergelijking met de Engelsche, en door de grootere beursspeculatiën en verkoopen op tijd aan de Parijser beurs, dan door de contante verkoopen van de kleine kapitalisten, wier getal zoo groot blijkt te zijn, en die voor een aanzienlijk gedeelte wel in de Provinciën zullen wonen.

OUDERDOMS-STATISTIEK.

Verscheidene geleerden hebben aangetoond, dat de oudste tijdrekening niet met de onze overeenstemt. Volgens hen, zou het bewezen zijn, dat de jaartellingen tot aan Abraham slechts 3 maanden, vervolgens 8 maanden, en, eerst na Jozef, 12 maanden bevatten.

Dit is eene veronderstelling, die zij dààrdoor bevestigen, dat er thans nog volkeren in het Oosten zijn, die het jaar op 3 maanden berekenen; voorts zou het geheel onverklaarbaar zijn, waarom het menschelijk leven, na den zondvloed, meer dan de helft verkort werd. Het bleef ook even onbegrijpelijk, waarom de oudvaders eerst in het 60ste, 70ste, 100ste jaar huwden; doch dit raadsel lost zich op, indien wij dezen ouderdom naar den opgenoemden regel berekenen, als wanneer deze 20 of 30 bevat; dus in hetzelfde tijdstip, waarop de mensch ook tegenwoordig nog huwt. Volgens dit overzigt, krijgt alles tevens eene andere gedaante.

De 1500 jaren vóór den zondvloed worden 414 jaren, en de 900-jarige ouderdom van Methuzalem (de hoogst bekende) op 200 jaren; een ouderdom, die geenszins onder de onmogelijkheden behoort, en welke ook menschen in latere tijden nabij gekomen zijn.

Moses bereikte 120 jaren, Josua 110, de hoogepriester Eli 90, Eliza meer dan 100, en de profeet Simeon meer dan 90. Reeds in de oude tijden klaagde men er over, dat ons leven 70, ten hoogste 80 jaren duurde. Hieruit blijkt, dat het voor duizende jaren even zoo geschapen was als thans.

Onder de Grieken bereikte Solon 80 jaren, Epaminondas 87, Anakreon 80, gelijk Sophokles en Pindarus, George van Leontium 108, Protogorus van Abdera 90, Isokrates 98, Demokritus 109, Diogenes 90, Zeno bijkans 100, Plato 81, Appollonius van Tyana meer dan 100, Xenophilus 106, Daemonab 100, Hippocrates 104.

Onder de Romeinen werd M. Valerius Cordus meer dan 100, Orbihus 100, Fabius 90 en Cato mede 90 jaren oud.

In den tijd van den Romeinschen keizer Vespasianus leefden er in Opper-Italië, tusschen de Apenijnen en de Po, 134 menschen, die 100 jaren, 57 van 100 2 van 125, 4 van 135 en van 140.

Bovendien leefden er nog in Parma 5 menschen van welke er twee 100, en drie 120 jaren bereikt hadden. In de stad Vellejacium, bij Piacenza, waren 10 inwoners, onder welke er 6 110, en 4 120 jaren oud waren.

Uit dit alles blijkt, dat de levensduur van den mensch, zoowel in den tijd van Mozes, van de Grieken en Romeinen, als tegenwoordig, naar dezelfde natuurwetten ingerigt was, en dat de mensch ook thans nog denzelfden ouderdom, bereiken kan, terwijl in vroegere eeuwen de hoogbejaardheid slechts meer algemeen scheen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

Aangenaam zoude het mij zijn indien UEd, in het belang van handel en scheepvaart, in uw geacht dagblad het navolgende door mij bijgewoonde feit wildet mededeelen.

In den namiddag van den 9den April ll. hier ter reede aangekomen ging de gezagvoerder van het Nederlandsche schip *Triton*, de Heer Adriaanse, den volgenden morgen reeds vroeg naar den wal, om order te geven dat zijne lediggebruikte watervaten ten spoedigste zouden aangevuld worden.

De pachter van het water, een Arabier, maakte swarigheid aan des gezagvoerders verlangen te voldoen, tot voorwendsel den Zondag (!!!) aanhalende. Eerst Maandag morgen behaagde het dien geachten Oosterling met het te leveren water op zijde van het schip te komen.

Sedert die leverancie verpacht is wordt de legger water met *drie gulden* betaald, waar vroeger slechts *een halve gulden* werd gegeven, toen men dadelijk werd geholpen, en men zich niet genoodzaakt zag door de willekeur van *eenen Arabier* zijn vertrek een etmaal te vertragen.

Hoogachtend enz.

REEDE BANJOEWANGIE,
11 *April* 1859.

DR. ONNEN.
passagier aan boord van
de Triton.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

J. L. S. Hop, geb. Kroeger, Z. Tjicoa 11 April. — Mevr. J. Black, D. Batavia 20 April. — Gimberg, geb. Tressell, Z. Soerabaya 19 April. — H. Heyn, geb. Davidson, D. Soerabaya 18 April. — R. L. Seket, geb. Siau, D. Soerabaya 21 April. — De echtgenoote van P. J. G. van der Zon, D. Probolingo 18 April. — E. F. Halewijn, geb. Linnenschmidt van Loffelt, D. Kedong (Bodjonegoro) 22 April.

Getrouwd:

J. C. Motta met C. M. Reck, Passaroean 2 April. — E. J. C. Gaymans met M. Verdooren, Bekasie 6 April.

Overleden:

J. Tromp, 61 j. Batavia 12 April. — J. E. de Meijier, Malang 8 April. — Ph. Staal, Batavia 11 April. — J. A. Thomas, Batavia 15 April. — J. J. Sablon, 58 j. Magelang 16 April. — S. Dik Cz. 47 j. Soerabaya 13 April. — Het zoontje van W. Boermeester 3 m. Soerabaya 21 April.

VERTREKKENDE PERSONEN.

P. Jansen. — C. J. Serlé en echtgenoote. — R. W. Besier. — C. F. W. Weber. — Mr. F. C. Valck, J. D. Fransen van de Putte. — J. de Jong.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

18 April. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Soerabaya.

20 April. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Sumanap.

21 April. De Ned. stoomboot *Kraton*, gezagv. Coldenhoff, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

18 April. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Jono, naar Sumanap.

22 April De Ned. Ind. stoomboot *Kraton*, gezagv. Coldenhoff, naar Soerabaya.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Nederlandsch Ind. kotters Carolina, Mad Mira, Krabbe en Little Tot.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya, van den 21sten tot en met den 27sten April 1859.

AANVOER.

Van Samarang per het Ned. Ind. schip *Faulkenasser*, gezagv. van Garling, agenten B. J. van Eck & Co.

247 zakken zeep, 131 collis manufacturen, 600 stuks aan spaansche matten, 18 picols masooi basten, 194 collis medicijnen, vuurwerk, koopmanschappen en kleinigheden, diverse personen.

Van Batavia per het stoomschip *Banda*, gezagv. W. Vogel, agent W. Cores de Vries

5 kisten manufacturen, 1 kist koopmanschappen, Messer; 9 balen en kisten manufacturen, 1 kist speelkaarten, J. F. van Leeuwen & Co; 19 kisten manufacturen, 1 kistje goudwerk. Adam & Co; 1 kistje regaal, Dr. Heijn; 1 vat bier, Anemaet & Co; 8 kisten manufacturen, 1 pakje monsters, N. H. M.; 14 kisten manufacturen, 1 kistje monters, P. Kervel & Co; 59 realen stofgoud, 4 picols provisien, 11 collis manufacturen, koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren en Chinezen.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Skandaria*, gezagv. Varkevisser, agent Gezagvoerder.

4 kisten manufacturen, 22 collis koopmanschappen, J. F. van Leeuwen & Co; 1 kist inhoudende, 1 piano, 20 kisten sakie, 20 collis koopmanschappen, Deeleman; 100 kistjes cognac, 21 kisten zeep, 8 collis koopmanschappen, Mathieu Ebbs Ruijs & Co; 276 vaatjes spijkers, een wagen, 36 kollis koopmanschappen, McMillan Marten & Co; 50 vaten meel, 24 kisten jav. was, 6 collis koopmanschappen, A. Johan; 25 kistjes wijn, Gebr. Kocken; 12 kisten sigaren, 60 kistjes portwijn, Adam & Co; 1 rol wasdoek, Martens & Co; 32 kisten manufacturen, 4000 stuks vloersteenen, 100 kistjes cognac', 30 vaten asijn, Hill Broekman & Co; 3 kisten diverse medicijn, J. Smitt; 10 kisten sigaren, 6 kisten manufacturen, 119 collis koomanschappen, Thomas; 8 kisten manufacturen, 30 vaten spijkers, Order; 60 picols dadels, 10 picols sw. peper, 12.250 stuks vloersteenen, 140 collis manufacturen, koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren.

UITVOER.

Naar Macassar per de Ned. Ind. bark *Faidool Moebarak*. gezagv. Intjik Hamsa bin Noordin.

17 vaatjes kruid, Nash; 6 picols suiker, 10 kisten jav. sigaren, Gezagvoerder.

Naar Rangoon per het Engelsche schip *Maria en Louisa*, gezagv. M. van der Heijde.

100 picols rotting, E. ten Brinck & Co.

Naar Singapore per het Fransche schip *Concorde*, gezagv. M. Bertin

$4694^{95}/_{100}$ picols rijst, $55^{88}/_{100}$ picols tabak, P. Kervel & Co.

Naar Nederland via Probolingo per het Ned. schip *Maria Elise*, gezagv. M. van der Putte,

$2001^{07}/_{100}$ picols suiker, 5500 picols koffij, 150 picols rotting. N. H. M.

Naar Grissee, Balie en Batavia per de Ned. Ind. bark *Fathul Joesoor*, gezagv. Said Abdulla bin Achmat Alhabassij.

Ballast.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 nominaal.
KOFFIJ nominaal.
RIJST (CARGA) per kojang. ƒ 120 à ƒ 125.—
Id. (WITTE) „ „ ƒ 150 à ƒ 160.—
KOEHUIDEN per picol ƒ 35.—
ARAK per legger ƒ 50.—
OLIE (KLAPPER) ƒ 15.—
OLIE (KATJANG)
KADJANG MATTEN
ROTTING ƒ 7 à ƒ 9.—
WISSELKOERS op Nederland pari, op London ƒ $11^{3}/_{4}$.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
April	23	Z. M.	Stoomschip Groningen.	kapt. luit. t/z. M. T. Courier dit Dubikart.	Badjoa.
„	24	Ned. Ind.	„ Banda.	W. Vogel.	Batavia.
„	—	„	Coquette.	Pa Ardie.	„
„	—	„	Skanderia.	D. T. Varkevisser.	„
„	—	Nederlandsche	Samuel Hendrikus.	A. G. Bonten.	Melbourn.
„	—	„	Maria Veronica.	T. Mulder.	Batavia.
„	25	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroewan.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
April	23	Nederlandsche	Cornelia Geertruida.	C. E. Hoeksma.	Rembang via Sumanap.
„	—	„	Jacoba Cornelia Clasina.	A. J. Delclisur.	Nederland v. Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Riengit.	To Sarie.	Balie (Padang).
„	—	Z. M.	Stoomschip Samarang.	Luit. ter-zee 1 kl. D'Hamecourt.	Koersstellende om de Oost.
„	24	Nederlandsche	Drie Vrienden.	L. P. Anderson.	Batavia via Samarang.
„	—	Oldenburger.	Ammerland.	J. G. Tapken.	St. Francisco via Batavia.
„	25	Nederl. Ind	Fathul Joesoer.	Said Abd. bin Achmt. Alhabassij.	Grissee.
„	26	Nederlandsche	Maria en Elise.	M. van der Putte.	Singapore.
„	—	Belgische	Maria en Louise.	M. van der Heijden.	Rangoan.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Stad Schiedam.	Wulp.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
id.	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	Te Koop.	„ „ „ „
Amerikaansche	Witch.	Hultman.	China.	athieu Ebbs Ruije & Co.
Zweedsche	Hebe.	Falkeberg.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
Nederlandsche	Louise Roeloffina.	Sijbrandi.	Onbepaald.	„ „ „
id.	O. J. Packet.	Postma.	id.	„ „ „
id.	Prins van Oranje.	Antink.	Onbepaald.	„ „ „
id.	Zeenimph	Witsen Elias.	id.	„ „ „
id.	Arij Scheffer.	Kunst.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
id.	Minister Thorbecke	C. van Duijn.	In Reparatie.	„ „ „ „ „ „
id.	Prins Maurits.	J. J. Bart.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
id.	Baltimore.	Brakke.	id.	„ „ „ „
Engelsche	Sophia Fraser.	Wilson.	id.	Hill Broekman & Co.
Bremer.	Franklin.	F. H. Stokman.	Reparatie.	B. J. van Eck & Co.
Nederland.	Stad Gouda.	K. D Breuning	Onbepaald.	„ „ „ „ „ „
id.	Gebrs. Houtman.	C. J. Bax.	Amsterdam.	„ „ „ „ „ „
id.	Broedertrouw.	G. Rotgans.	id.	„ „ „ „ „ „
id.	Samuel Hendricus.	A. G. Bonsen.	In reparatie.	„ „ „ „ „ „
Fransche	Concorde	Bertin.	Singapore.	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Maria Veronica.	T. Mulder.	Amsterdam.	„ „ „ „
id.	Straat Balie.	C. B. Fullbrun.	id.	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Cheribon Paket.	W. T. Massingham.	In Reparatie.	Adam & Co.
id. id.	L'Union.	G. Schuit.	id.	„ „ „
Engelsche	Rosina.	Mc Lachlan.	Onbepaald.	Major Matzen & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederlandsch Indische stoomschip *Banda*, de heeren Bangert, Matzen, Ruijs, Schröder, Siverinus, Mevr. Kroon; Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Etna, Onrust, Amsterdam en Groningen; de schepen Oost India Pakket, Arij Scheffer, Prins van Oranje, Franklin, Broedertrouw, Ammana Talbarie, de Stad Schiedam, Prins Maurits en Straat Balie; de stoomschepen Macassar en Banda; de barken Fathal Maän, Saijan Maskoer, Salma, Louisa Jacoba Johanna, Soedul Gair, Baltimore, Naim Balgijer, Kim Tianhoat, Zein, Gebroeders Houtman, Fathul Karim, Nawan Eljoesoor, Banka, de Stad Gonda, Marion Macentijre, Zeenimph, Minister Thorbecke, Banel Gair, Hebe, Witch, Java, Pictura, Johannes Hendrikus Ferdinand, Veturia, Rosina, Poulkool Nassar, Samuel Hendrikus en Maria Veronica; de brikken Se-Ootdin, Sophia Fraser, Fathal Hair, Louise Roeloffina en Talsum; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Bil Madjiet, L'Union, Pinang en Coquette; de kotter Tedok.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 1sten Mei 1859
's morgens ten half negen ure.
Ds. VAN STEEDEN.
Doopsbediening.

Maandag den 2den Mei 1859
's avonds ten half zeven ure.
Bidstond voor de Zending.
Nederduitsch en Maleisch.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST,

Zondag den 1sten Mei 's morgens ten half negen ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA